

Datum
2022-01-23

Diarienummer
VON-2022/897.912

Handläggare
Maria Jonsson
08-535 378 47
Maria.Jonsson@huddinge.se

Vård- och omsorgsnämnden

Svar på revisionsrapport: Granskning av vård- och omsorgsnämndens uppföljning och kontroll av externa utförare.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2023-01-23 överlämnas till Huddinge kommuns revisorer, revisionsgrupp 1, som svar på *granskningsrapport – Granskning av vård- och omsorgsnämndens kontroll och uppföljning av privata utförare*

Sammanfattning

Under 2022 har en granskning genomförts avseende vård- och omsorgsnämndens uppföljning och kontroll av externa utförare. Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om vård- och omsorgsnämnden på ett tillfredställande sätt styr och kontrollerar verksamhet som bedrivs av privata utförare samt vilka förutsättningar som finns för detta.

Revisorernas sammanfattande bedömning är att vård- och omsorgsnämnden på ett tillfredsställande sätt styr och kontrollerar verksamheten som, på nämndens uppdrag, bedrivs av privata utförare.

Revisorerna lämnar följande fyra rekommendationer:

- Föreslå kommunstyrelsen att nämnden ansvarar för upphandling av externa utförare inom nämndens ansvarsområde.
- Tydliggör och dokumentera ansvarsfördelningen mellan upphandlingssektionen och socialförvaltningens stöd- och utvecklingsenheten avseende den proaktiva uppföljningen.
- Föreslå kommunstyrelsen att säkerställa att det i avtalsvillkor för leverantörer av samtliga kundval finns tydliga formuleringar avseende vite vid avvikelser från avtal.
- Ta fram en plan för att genomföra fördjupade uppföljningar i samtliga verksamheter.

Datum
2022-01-23

Diarienummer
VON-2022/897.912

Beskrivning av ärendet

Under 2022 har en granskning genomförts avseende vård- och omsorgsnämndens uppföljning och kontroll av externa utförare. Granskningen har utförts av KPMG på uppdrag av kommunens revisorer. Uppdraget är en del av revisionsplanen för år 2022 och det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om vård- och omsorgsnämnden på ett tillfredställande sätt styr och kontrollerar verksamhet som, på uppdrag av nämnden, bedrivs av privata utförare samt vilka förutsättningar som finns för detta.

Revisorernas sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att vård- och omsorgsnämnden på ett tillfredsställande sätt styr och kontrollerar den verksamhet som bedrivs av privata utförare på uppdrag av nämnden.

Utifrån bedömning och slutsats rekommenderar revisorerna vård- och omsorgsnämnden att:

- Föreslå kommunstyrelsen att nämnden ansvarar för upphandling av externa utförare inom nämndens ansvarsområde.
- Tydliggör och dokumentera ansvarsfördelningen mellan upphandlingssektionen och socialförvaltningens stöd- och utvecklingsenheten avseende den proaktiva uppföljningen.
- Föreslå kommunstyrelsen att säkerställa att det i avtalsvillkor för leverantörer av samtliga kundval finns tydliga formuleringar avseende vite vid avvikelser från avtal.
- Ta fram en plan för att genomföra fördjupade uppföljningar i samtliga verksamheter.

Förvaltningen kommer enbart att svara utifrån revisorernas rekommendationer.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningens svar redovisas för respektive rekommendation.

Föreslå kommunstyrelsen att nämnden ansvarar för upphandling av externa utförare inom nämndens ansvarsområde.

Ansvar för att säkerställa att det ställs relevanta verksamhetskrav i upphandlingar (både de enligt lag om offentlig upphandling, LOU och de enligt lag om valfrihetssystem, LOV) har dels den personal från socialförvaltningen som deltar i upphandling och dels enhetschef, sektionschef och verksamhetschef som alla läser och godkänner underlaget innan det fastställs. Enligt förvaltningens bedömning är den nuvarande beslutsordningen, där beslut fattas av Kommunstyrelsen med upphandlingschefen som delegat i samråd med socialdirektören, ändamålsenligt och välfungerande. Syftet med den förändring som gjordes 2020, när kommunen blev en upphandlande myndighet, var bland annat att skapa förutsättningar för en rättssäker upphandling samt att uppnå samordning och kostnadseffektivitet.

Tydliggör och dokumentera ansvarsfördelningen mellan upphandlingssektionen och socialförvaltningens stöd- och utvecklingsenheten avseende den proaktiva uppföljningen.

Datum
2022-01-23

Diarienummer
VON-2022/897.912

Förvaltningen håller med om att skrivningen i riktlinjen för upphandling och inköp, i den del som beskriver ansvaret för den proaktiva uppföljning, behöver tydliggöras. Riktlinjen tar inte hänsyn till vård- och omsorgsnämndens ansvar för uppföljning som följer av kommunallagen där det framgår att varje nämnd ska utarbeta en årlig plan för hur nämndernas externt utförda verksamheter ska följas upp.

Socialförvaltningens plan för uppföljning, stöd och kontroll av de verksamheter som ingår i vård- och omsorgsnämndens valfrihetssystem samt aktuella entreprenadavtal redovisas årligen i en bilaga till nämndens verksamhetsplan. Det innebär att vård- och omsorgsnämnden har huvudansvaret för den proaktiva uppföljningen i den del som rör verksamhetens utförande. Skrivningen i riktlinjen för upphandling och inköp behöver därför ändras i enlighet med respektive nämnds ansvar för uppföljningens olika delar.

Föreslå kommunstyrelsen att säkerställa att det i avtalsvillkor för leverantörer av samtliga kundval finns tydliga formuleringar avseende vite vid avvikelser från avtal.

Under 2022 har förfrågningsunderlagen för fyra kundval¹ reviderats. I samtliga reviderade underlag har vite skrivits in i avtalsvillkoren som en av flera åtgärder som kan vidtas vid avvikelser. Samma skrivning kommer att skrivas in i avtalen för de kundval som ännu inte reviderats, särskilt boende för äldre, daglig verksamhet och biståndsbedömd dagverksamhet för äldre.

Ta fram en plan för att genomföra fördjupade uppföljningar i samtliga verksamheter.

Fördjupad uppföljning är den process genom vilken signaler om väsentliga avvikelser hos utförare följs upp. Det övergripande syftet är att garantera kvaliteten för enskilda brukare genom att kontrollera verksamheter efter indikatorer gällande väsentliga avvikelser som exempelvis klagomål och rapporter enligt lex Sarah har visat. Syftet kan också vara att kontrollera att utförare till exempel inte skadar kommunen genom att fuska med ersättningar eller utförande av insatser.

Planen för uppföljning redovisas årligen till nämnden i samband med beslut om nästkommande års verksamhetsplan. Planen är treårig och uppdateras årligen. I uppföljningsplanen anges på vilket sätt uppföljning och kontroll kommer att genomföras samt när avtals- och kvalitetsuppföljning kommer att genomföras de kommande tre åren.

Avtalsuppföljning genomförs för alla verksamheter årligen via en digital enkät. Syftet är att kontrollera att de privata utförarna bedriver verksamheten utifrån de krav som ställts i uppdragsbeskrivningar och avtalsvillkor. Svaren på enkäterna går sedan igenom muntligt och enskilt med varje utförare.

Nytt för 2023 är att avtalsuppföljningen genomförs med kompletterande underlag från verksamheten utifrån fyra prioriterade områden. Dessa kompletterade

---

¹ Hemtjänst, boendestöd, ledsagar- och avlösarservice, korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Datum
2022-01-23

Diarienummer
VON-2022/897.912

underlag bedöms tillsammans med webbenkäterna utgöra ett bättre underlag för bedömning om verksamheterna håller god kvalitet. De fyra prioriterade områdena har valts ut utifrån resultat från tidigare uppföljningar samt utifrån världsläget och genom omvärldsbevakning.

Utöver den årliga avtalsuppföljningen genomförs även kontinuerligt olika kontroller och uppföljningar av inkomna klagomål och andra synpunkter på verksamheten som förvaltningen får kännedom om.

Av ovan redovisade skäl är en planering för fördjupad uppföljning i samtliga verksamheter på det sätt som revisorerna rekommenderar inte ändamålsenligt utifrån syftet med uppföljningsformen.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte innebära några ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Lina Blombergsson
Tillförordnad socialdirektör

Karin Lindbom
Enhetschef

Bilagor

1. Revisionskrivelse: Granskning av vård- och omsorgsnämndens uppföljning och kontroll av externa utförare
2. Rapport: Granskning av vård- och omsorgsnämndens uppföljning och kontroll av externa utförare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Huddinge kommuns revisorer, revisionsgrupp 1

Kommunstyrelsens förvaltning, Pekka Pöljö